

מה אם "הוגן" אינו זהה עבור כולם

Susan Hanisch^{1,2}, Dustin Eirdosh^{1*}, Marie Schäfer¹, Daniel Haun¹

¹המחלקה לפסיכולוגיה תרבותית השוואתית, מכון מקס פלאנק לאנתרופולוגיה אבולוציונית, לייפציג, גרמניה
²המחלקה לחינוך מדעי בבית ספר יסודי, אוניברסיטת לייפציג, לייפציג, גרמניה

סוקרות צעירות

LEILANI

גיל: 10

ZELYA

גיל: 7

כאשר אנשים נדרשים לחלק דברים, מהי המשמעות של לחלוק באופן הוגן? האם לכל האנשים ברחבי העולם יש אותה תפיסה לגבי מה הוגן ובלתי הוגן? האם מדובר בתחושה מולדת, כלומר שבני אדם נולדים עימה, או שהיא נרכשת, כלומר משהו שאנו לומדים כשאנו גדלים? מדענים חוקרים כיצד אנשים מתרבויות שונות בוחרים לחלוק דברים במצבים שונים, ואם אנשים חושבים כי דרכי שיתוף שונות הן הוגנות או לא הוגנות. מאמר זה מתאר ניסוי שבו מדענים חקרו אם לילדים מתרבויות שונות יש תפיסות שונות לגבי מה הוגן. מחקרים כאלה חשובים להבנת האופן שבו בני אדם דומים ושונים זה מזה ומבעלי חיים אחרים. נוסף על כך הם מסייעים לנו להבין כיצד ביכולתנו לפעול כדי ליצור עולם שנתפס כהוגן על ידי כולם.

הוגנות אינה בעלת אותה משמעות עבור כולם

דמיינו מצב לדוגמה: אנה, בן וקרלה אפו יחד עוגה, וכעת הם דנים כיצד לחלוק אותה. אנה אומרת שהוגן לחלק את העוגה לכמויות שוות כך שכל אחד יקבל בדיוק שליש ממנה. בן

טוען שהוא צריך לקבל יותר משתי חברותיו כיוון שהוא ביצע את רוב האפיייה. קרלה סבורה שהיא צריכה לקבל יותר משני האחרים, היות שיש לה אח קטן שאיתו היא נדרשת לחלוק את פיסת העוגה שלה, בעוד שלשני האחרים אין אחים. השלושה נקלעים לוויכוח לגבי מה הוגן, כשלכל אחד ואחת מהם הבנה משלו.

האם אתם יכולים להזכר בסיטואציה דומה בחייכם, שבה הרגשתם שהתייחסו אליכם באופן בלתי הוגן? נדמה כי לנו, בני האדם, אכפת מאוד מהוגנות, וכולנו יודעים מהי ההרגשה כשמתייחסים אלינו באופן בלתי הוגן—זה מעורר בנו כעס ותסכול. לכן, מדענים רבים מנסים להבין מהי הוגנות. חלקם חוקרים את המוח במטרה להבין כיצד הוא גורם לכך שאכפת לנו מקבלת יחס הוגן. מתברר כי אותם אזורים במוח שגורמים לנו להרגיש כועסים, עצובים, מפוחדים, או שמחים, גם יוצרים את תחושת ההוגנות שלנו—מכאן, תחושה זו מבוססת על תגובה רגשית מאוד.

מדענים אחרים מתעניינים באופן שבו בני אדם מתנהגים, במה שהם עושים, ובאופן שבו הם חושבים על דברים כמו הוגנות. מדענים אלה מצאו כי נראה שאנשים מחזיקים בתפיסות שונות לגבי האופן שבו משאבים, כמו מזון או כסף, צריכים להיות מחולקים באופן הוגן בקבוצה. עוד הם מצאו כי זו הסיבה לכך שלעיתים קרובות אנו נקלעים לוויכוחים עם אנשים אחרים לגבי מה הוגן.

תפיסות עיקריות לגבי חלוקת משאבים והוגנות

ישנן שלוש דרכים עיקריות לחלוקת משאבים. הראשונה היא **שוויון**, שבה כולם מקבלים את אותו הדבר. דרך נוספת לחלוקת משאבים יכולה להתבסס על **הגינות**, שבה אנשים שעבדו קשה יותר או תרמו יותר, מקבלים יותר. לבסוף, ניתן לחלוק משאבים בהתאם ל**חלוקה מבוססת-צרכים**, שבה אנשים שזקוקים ליותר, מקבלים יותר. האם על פי האבחנות הללו תוכלו לומר באיזו תפיסה לגבי חלוקת משאבים מחזיק כל אחד מהמשתתפים בסיפור העוגה? אילו תפיסות שונות של הוגנות מבטאים אנה, בן וקרלה?

מדוע ישנן תפיסות שונות של הוגנות? אם לכל בני האדם כל כך אכפת מהוגנות, מדוע אין לכולנו הבנה זהה לגבי מה הוגן במצב מסוים? טעם אחד שעשוי לגרום לנו לא להסכים לגבי מה הוגן הוא תפקידנו בסיטואציה. לדוגמה, האם יכול להיות שבתרחיש העוגה שלנו, אנה מחשיבה את תפיסת השוויון כהוגנת רק מאחר שהיא יכולה לקבל עוגה אפילו אם לא ביצעה עבודה רבה? האם ייתכן שבן מחשיב הגינות כהוגנת כיוון שהוא זה שביצע את מרבית העבודה? האם יכול להיות שקרלה מחשיבה חלוקה מבוססת-צרכים כהוגנת מאחר שהיא זו שצריכה לחלוק עם אחיה? גורם נוסף המוביל לחוסר הסכמה עשוי להיות האמונות שלנו לגבי המאמצים של אנשים אחרים ולגבי כוונותיהם. האם בן היה חושב אחרת לו ידע שאנה וקרלה רצו לעזור לו יותר, אך לא יכלו מסיבה כלשהי?

טעם אפשרי נוסף לאי-הסכמה לגבי מה הוגן עשוי להתבסס על מה שלמדנו על הוגנות כשגדלנו. לדוגמה, במקומות או בתרבויות מסוימים, ילדים עשויים ללמוד שחשוב מאוד לשים לב מי ביצע את העבודה כשמחליטים כמה לחלוק. במקומות אחרים, עשויים ללמד ילדים לחשוב יותר על צורכיהם של אחרים. האם ייתכן שאנשים מחזיקים בתפיסות שונות

שוויון

(Equality)

רעיון של הוגנות שלפיו כל החברים בקבוצה צריכים באופן כללי לקבל את אותם משאבים, ויש להם סטטוס שווה.

הגינות

(Equity)

תפיסה של הוגנות שלפיה משאבים וכוח צריכים להתחלק בהתאם לתרומתו של האדם או להישגיו—אלה שתרמו יותר אמורים לקבל יותר.

חלוקה מבוססת צרכים

(Need-based sharing)

תפיסת הוגנות שלפיה חלוקת משאבים צריכה להתבצע בהתאם לצורך—אלה שזקוקים ליותר אמורים לקבל יותר.

לגבי הוגנות באותה סיטואציה מאחר שגדלו במקומות אחרים ובתרבויות שונות, ולכן חונכו על רעיונות שונים מהוריהם ומאנשים אחרים סביבם?

כיצד חקרנו תפיסות תרבותיות לגבי הוגנות

כדי להבין טוב יותר את התפקיד של תרבות בתפיסות ההוגנות שלנו, לעיתים קרובות מדענים חוקרים כיצד ילדים ומבוגרים מפתחים תחושת הוגנות במהלך הילדות, וכיצד מבוגרים וילדים מתרבויות שונות חושבים על הוגנות במגוון מצבים.

באחד המחקרים [1], מדענים ערכו ניסוי בהשתתפות ילדים בני 4 עד 11 משתי תרבויות שונות. קבוצת ילדים אחת הגיעה מעיר במדינה מערבית-גרמניה. קבוצת ילדים אחרת הגיעה מִחֶבְרַת ציידים-לקטים שנקראת הַאִיקוֹם (השם מבוסס על ידי צליל נקישה), בנמיביה. בחברת האיקום, אנשים משיגים את מזונם בעיקר באמצעות ציד חיות פרא וליקוט צמחי פרא. בניסוי, המדענים חילקו את הילדים לזוגות. בכל קבוצת תרבות היו כ-25 זוגות, כשהילדים בכל זוג היו מאותה התרבות, מאותו מְגֵדָר, בני אותו הגיל, והכירו זה את זה.

כל זוג שיחק משחק שבו התבקשו לדוג קוביות ממכל מים (איור 1A). הקוביות היו מגנטיות, והילדים דגו אותן מהמכלים באמצעות חכות מגנטיות. אך המדענים השתמשו בקוביות שלא כולן התמגנטו באופן זהה, והילדים לא ידעו על כך. רק שלוש קוביות היו מגנטיות עבור אחד הילדים מתוך כל זוג, ותשע קוביות היו מגנטיות עבור בן או בת הזוג. כלומר, אחד הילדים יכול היה לדוג שלוש קוביות לכל היותר, ושותפו או שותפתו לזוג יכלו לדוג תשע קוביות. המדענים קראו לגרסת משחק הַדִּיג הזה **משחק בעל רווח שאינו שווה** (איור 1A). בגרסה אחרת של הניסוי, הילדים לא שיחקו משחק אמיתי. המדענים נתנו שלוש קוביות לאחד הילדים מכל זוג, ותשע קוביות לילד או לילדה השותפים לזוג, אך הילדים לא נדרשו לעשות דבר כדי לקבל את הקוביות. המדענים קראו לגרסת משחק הדיג הזו **משחק ללא רווח** (איור 1B). אחרי כל משחק משני סוגי המשחקים האלה, המדענים נתנו לכל זוג 12 ממתקים: ממתק אחד עבור כל קובייה שהם דגו יחד מהמכלים, בסוג המשחק הראשון, או שקיבלו מהמדענים, בסוג המשחק השני. לאחר מכן, המדענים השאירו את שני הילדים בכל צמד לבד עם 12 הממתקים שלהם, בלי לומר להם כיצד לחלוק את הממתקים. הם התעניינו לראות כיצד הילדים חשבו שהוגן לחלק את 12 הממתקים ביניהם, כאשר אף מבוגר לא היה מעורב בהחלטה.

לפני שתמשיכו לקרוא, נסו לחשוב כיצד אתם הייתם מחלקים את הממתקים, ומה הייתם מחשיבים כהוגן בכל אחד משני המצבים האלה. האם אתם חושבים שהילדים מהתרבויות השונות חלקו את הממתקים באופן שונה מהאופן שבו אתם הייתם חולקים אותם?

הבדלים בין תרבויות

במשחק בעל רווח שאינו שווה, נראה כי ילדים משתי התרבויות התנהגו אחרת (איור 2). נדמה שלילדים גרמנים רבים היה אכפת יותר מהגינות, לכן הילדים שדגו תשע קוביות לעיתים קרובות קיבלו בדיוק תשעה ממתקים. מנגד, נראה שלילדי ההאיקום לא היה אכפת כל כך מי דג יותר קוביות, והם נטו לחלק את 12 הממתקים באופן שווה למדי. אולם, במשחק

משחק בעל רווח שאינו שווה (Unequal merit game)

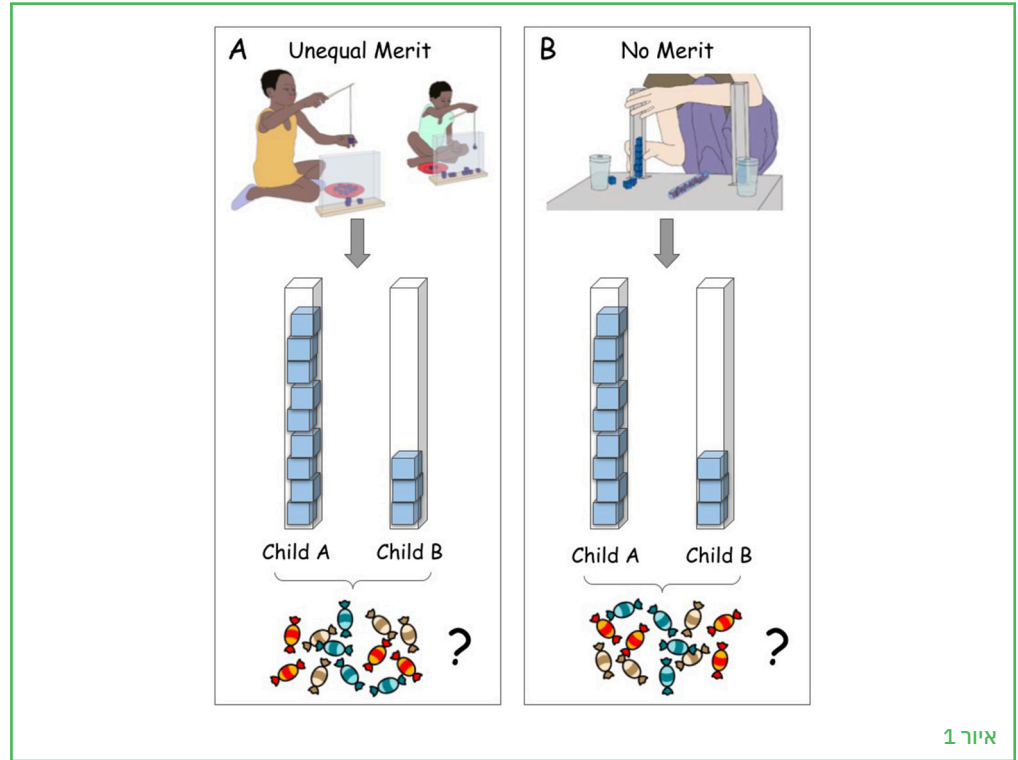
גרסה של הניסוי שבה ילד אחד דג יותר קוביות מבן או בת הזוג שלו למשחק.

משחק ללא רווח (No-merit game)

גרסה של הניסוי שבה הילדים קיבלו ממתקים בלי שנדרשו לבצע כל עבודה עבורם.

איור 1

זוגות ילדים, מגרמניה או נמיביה, השתתפו בניסוי שבחן הבדלים בתפיסות תרבותיות של הוגנות. (A) במשחק בעל רווח שאינו שווה, לא כל הקוביות היו ממוגנטות, ולכן אחד הילדים בזוג יכול היה לדוג תשע קוביות, בעוד הילד או הילדה השותפים לזוג יכלו לדוג רק שלוש קוביות. (B) במשחק ללא הרווח, המדענים נתנו לאחד הילדים בזוג תשע קוביות, ולבן או בת הזוג שלוש קוביות. לאחר מכן, בכל אחד משני סוגי המשחקים, שני הילדים בזוג קיבלו 12 ממתקים לחלוקה, ללא קהראות ממבוגרים לגבי האופן שבו כדאי לחלק אותם.

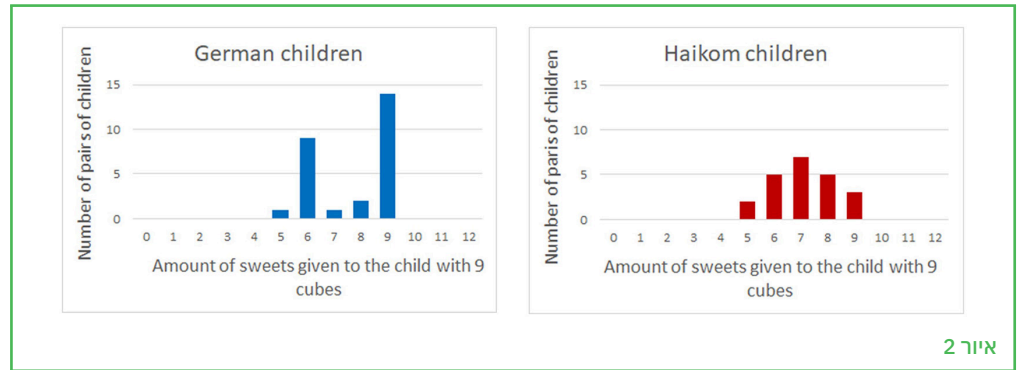

איור 1

איור 2

אופן חלוקת הממתקים במשחק בעל הרווח שאינו שווה. במשחק זה, שבו אחד הילדים בזוג דג שלוש קוביות והילד או הילדה השותפים לזוג דגו תשע קוביות, הגרמנים וילדי ההאיקום חלקו את 12 הממתקים באופן שונה. הילדים הגרמנים נטו לחלוק יותר בהתאם לתפיסה של הגינות, כאשר הילדים שדגו תשע קוביות לעיתים קרובות גם קיבלו תשעה ממתקים. ילדי ההאיקום חלקו יותר בהתבסס על תפיסה של שוויון, מאחר שלעיתים קרובות בחרו לחלוק את 12 הממתקים באופן שווה יחסית-הילדים שדגו תשע קוביות קיבלו לרוב שישה-שמונה ממתקים.

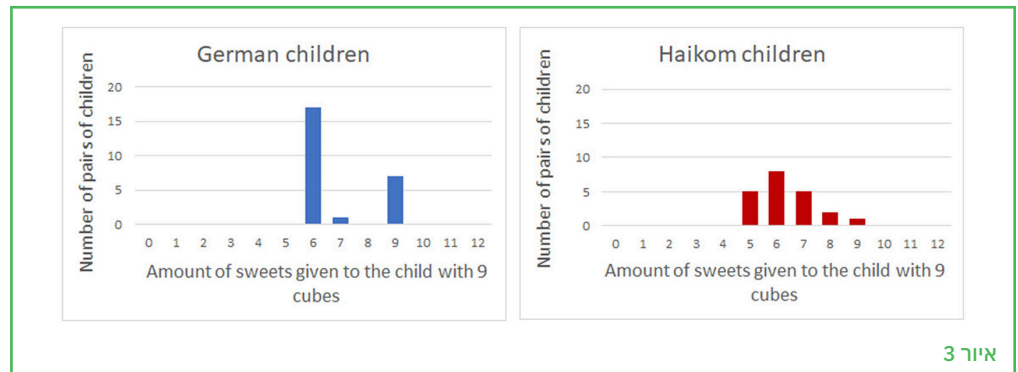
ללא הרווח, שבו ילדים קיבלו כמויות שונות של קוביות, אפילו הילדים הגרמנים נטו לחלוק את הממתקים במידה שווה יותר (איור 3).

איור 2

איור 3

אופן חלוקת הממתקים במשחק ללא הרווח. במשחק זה, שבו מדענים פשוט נתנו לאחד הילדים בזוג תשע קוביות, ולבן או בת הזוג שלוש קוביות, הן הילדים הגרמנים והן ילדי ההאיקום נטו לחלוק את הממתקים במידה שווה יותר. כך, מרבית הזוגות בחרו לחלק שישה ממתקים לכל ילד.

איור 3

נורמה חברתית (Social norm)

דרך שבה מרבית האנשים
בקבוצה נוטים להתנהג
מאחר שהם לומדים אותה
מאחרים כשהם גדלים.

תוצאות אלה של הניסוי מעידות על כך שאפילו לילדים צעירים מתרבויות שונות מאוד אכפת לגבי מה הוגן כשהם חולקים עם אחרים. אולם, נראה כי תחושת ההוגנות של ילדים תלויה בתרבות שהם גדלים בה. מדענים משתמשים במונח **נורמות חברתיות** עבור ההתנהגויות שהן טיפוסיות לחברים בקבוצה חברתית, אשר הילדים לומדים מחברים אחרים בקבוצה. לדוגמה, אם ילדים מתנהגים באופן שנחשב "טוב" בקבוצה שלהם, כמו כשהם חולקים דברים עם אחרים, חברי קבוצה אחרים מגיבים בחיוב, למשל באמצעות חיוכים ושבחים. כאשר ילדים מתנהגים באופן שנתפס כ"רע" בקבוצה שלהם, כמו כשהם נוהגים בקמצנות ואינם רוצים לחלוק, חברי קבוצה אחרים מגיבים באופן שלילי, למשל באמצעות ביקורת וענישה. דרך החוויות האלה, ילדים לומדים לנהוג בדרכים מסוימות כלפי אחרים. בסופו של דבר, אנו מתנהגים באופן אוטומטי בהתאם לנורמות החברתיות האלה, בלי לחשוב על כך, וכועסים או מתרגזים כשאנו מבחינים בכך שאנשים אחרים אינם מתנהגים באופן הזה-לדוגמה, כאשר אחרים אינם רוצים לחלוק באופן שלדעתנו הוא הוגן.

מדוע רעיונות של הוגנות שונים בין תרבויות?

מדוע נורמות חברתיות לגבי הוגנות שונות כל כך בין תרבויות? מדענים חושבים כי, לפחות באופן חלקי, זוהי תוצאה של האופן שבו האנשים בכל תרבות חיו לאורך ההיסטוריה, לרבות סוגי הקשרים שהיו צריכים ליצור עם אנשים אחרים מקהילתם, והאופן שבו ארגנו את עבודתם בחיי היומיום. בקבוצות של ציידים-לקטים כמו ההאיקום, אנשים תלויים בציד של חיות ובליקוט צמחים כדי להישאר בחיים. עבור החיים בקבוצה קיימת חשיבות שכולם יעבדו יחד, יחיו בהרמוניה עם חברי קבוצה אחרים, ויחלקו מזון כך שכולם יאכלו במידה מספקת. האנשים שמתקשרים ועובדים יחד בכל יום מכירים זה את זה טוב. לפיכך הם יכולים להבחין כי הבדלים בתרומה לעבודה, לדוגמה כאשר צדים או מלקטים מזון, עשויים להתרחש בטעות או עקב מזל רע, ולא בשל עצלנות. בפעם הבאה, אולי למישהו אחר לא ישחק המזל בליקוט מזון-לכן התועלות עבור כולם מתאזנות עם הזמן, והסיכונים מתפלגים באופן שווה על פני הקבוצה כולה. לפיכך, אנשים בקבוצות כאלה מחשיבים חלוקה כהוגנת וצודקת אם משאבים מסוימים נחלקים בהתאם לנורמה חברתית של שוויון או צורך, כך שכולם יקבלו את מה שהם צריכים.

מצד אחר, במדינות מערביות כמו גרמניה, עבודה אינדיבידואלית, הישגים וביצועים נתפסים כחשובים. בהקבוצות האלה, אנשים פוגשים מגוון אנשים שונים מדי יום, לרבות זרים, ולעיתים קרובות הם מחליפים כסף, טובין ושירותים עם אנשים שאינם מכירים-לדוגמה, במכולת. הדבר נכון במיוחד בערים גדולות. צריכות להיות דרכים לניהול מצבי חיים אלה כך שפרטים בהקבוצה לא ינצלו זה את זה. אחרי הכול, ייתכן שלא יהיה מפגש עתידי שיפצה על אי-השוויון. אם כן, נורמה מבוססת הוגנות והגינות חשובה מאוד בהקבוצות האלה. כמו כן נחשב בהן נכון וראוי כי אנשים המשיגים יותר או מבצעים עבודה טובה יותר, יקבלו יותר.

מהי החשיבות של הוגנות?

בעיות רבות בהקבוצה קשורות לכך שאנשים מרגישים שמתייחסים אליהם באופן בלתי הוגן. הם חשים כי הם מקבלים פחות כסף מאחרים, או שאינם מקבלים את אותן הזדמנויות וחירויות כמו אחרים, או שהם מרגישים שיש להם פחות כוח מאשר לאחרים. כשאנשים

מרגישים שמתייחסים אליהם באופן בלתי הוגן, הם עשויים למחות, לערוך שביתות, או להתחיל להאשים קבוצות מסוימות של אנשים, ולכעוס עליהם. זה אפילו עלול להוביל לאלימות. לויכולנו להגיע כולנו להסכמה לגבי איך ליצור חברה הוגנת יותר, הן בתוך הקהילות שלנו והן בין מדינות, העולם היה מקום הרבה יותר טוב לחיות בו, עבור כולם. הֶבְנַת המקורות למחלוקת שלנו לגבי הוגנות היא אבן דרך חשובה לקראת יצירת עולם טוב יותר והוגן יותר. אנו גם יכולים ללמוד כיצד להתמודד עם התפיסות והנורמות החברתיות שלנו לגבי הוגנות באופן גמיש יותר. לצד זה, לנסות להבין את נקודות המבט של אחרים, כך שתחומי העניין של כלל האנשים, הישגיהם כמו גם נסיבות מצערות, יובאו בחשבון.

אם כן, בפעם הבאה שאתם צריכים לחלוק עם מישהו, ללא תלות בְּמָה אתם חולקים, נסו להשתמש בתובנות האלה. הסתכלו על דברים מנקודת המבט של האדם האחר, והִגִיעוּ להסכמה המשקללת היבטים שונים הנוגעים לכולם כמו הסיטואציה, הצרכים, הכוונות, התרומה ותחושת ההוגנות.

מאמר המקור

Schäfer, M., Haun, D. B. M., and Tomasello, M. 2015. Fair is not fair everywhere. *Psychol. Sci.* 26:1252–60. doi: 10.1177/0956797615586188

מקור

1. Schäfer, M., Haun, D. B. M., and Tomasello, M. 2015. Fair is not fair everywhere. *Psychol. Sci.* 26:1252–60. doi: 10.1177/0956797615586188

פורסם אונליין: 08 ביוני 2023

נערך על ידי: Gideon Paul Caplovitz

מנחה מדעית: Taissa Lytchenko

ציטוט: Hanisch S, Eirdosh D, Schäfer M and Haun D (2023) מה אם "הוגן" אינו זהה עבור כולם. *Front. Young Minds.* doi: 10.3389/frym.2021.580435-he

Hanisch S, Eirdosh D, Schäfer M and Haun D (2021) What Is "Fair" Is Not the Same Everywhere. *Front. Young Minds* 9:580435. doi: 10.3389/frym.2021.580435

הצהרת ניגוד אינטרסים: המחברים מצהירים כי המחקר נערך בהעדר כל קשר מסחרי או פיננסי שיכול להתפרש כניגוד אינטרסים פוטנציאלי.

Hanisch, Eirdosh, Schäfer and Haun 2023 © 2021 © COPYRIGHT זהו מאמר בגישה פתוחה שמופץ תחת תנאי רישיון [Creative Commons Attribution License \(CC BY\)](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/). השימוש, ההפצה או ההעתיקה מותרים לשימוש בפורומים אחרים ובלבד שיינתן קרדיט למחבר(ים) המקוריים ולבעל זכויות היוצרים, ושהפרסום המקורי בעיתון זה מצוטט בהתאם למקובל באקדמיה. השימוש, ההפצה או ההעתיקה אינם מותרים אם הם אינם עומדים בתנאים אלה.

סוקרות צעירות

LEILANI, גיל: 10

לילאני חוותה חוויה טובה בסקירת המאמר הזה. היא נהנתה ללמוד על הוגנות ועל כך שאנשים שונים יכולים להחזיק בתפיסות שונות לגבי מהי הוגנות. את הידע שרכשה חלקה עם חבריה בבית הספר, שאיתם היא חולקת מזון וצעצועים באופן קבוע. לילאני יש תשוקה לאפייה, למלאכת יד ולעיצוב. לאחרונה היא קיבלה מחשב משלה כמתנת יום הולדת. היא מתכננת לקרוא מאמרי פרונטירז-מדע לצעירים נוספים כדי ללמוד על נושאים אחרים במדעי המוח.

ZELYA, גיל: 7

ז'ליה נהנתה מאוד לסקור את המאמר הזה עם אחותה. לעיתים קרובות היא מוצאת שהתחלקות עם אחותה היא מעט קשה, אך שמחה ללמוד שיש ביכולתה להשתפר באמצעות למידה נוספת על הוגנות. היא מתכננת לתרגל את מיומנויות השיתוף שלה עם אחותה, מאחר שלאחרונה אחותה קיבלה מחשב משלה ליום ההולדת, וז'ליה גם רוצה להשתמש בו. בזמנה הפנוי, ז'ליה אוהבת לעסוק בהתעמלות וביוגה עם אימא שלה, ולקרוא מאמרים במדעי המוח.

הכותבים

SUSAN HANISCH

אני חוקרת חינוך באוניברסיטת לייפציג, גרמניה. סבורה כי למידה על המקום שממנו בני אדם מגיעים; כיצד אנו דומים ושונים בהשוואה לבעלי חיים אחרים, וכיצד בני אדם ברחבי העולם חושבים ומתנהגים, יכולה לסייע לנו להבין את עצמנו ואנשים אחרים טוב יותר, להסתדר ולפתור בעיות רבות בעולם. לפני שנהייתי חוקרת חינוך, עסקתי בדברים אחרים-עבודתי בתיירות מאחר שרציתי לראות את העולם, ואז למדתי גיאוגרפיה וחקלאות.

DUSTIN EIRDOSH

אני מתעניין באופן שבו בני אדם לומדים זה מזה ומלמדים זה את זה על המדע לגבי מהיכן בני אדם הגיעו; מה עושה אותנו ייחודיים, ומה מניע אותנו להשתנות במהלך חיינו ולאורך הדורות. אני חוקר במחלקה לפסיכולוגיה תרבותית השוואתית במכון מקס פלאנק לאנתרופולוגיה אבולוציונית. שם, אני עובד עם מדענים, מורים וסטודנטים במטרה לחקור שאלות גדולות על העבר, מה משמעותו לחיי ההווה שלנו ועבור הקיימות שלנו בעתיד. [*dustin.eirdosh@eva.mpg.de](mailto:dustin.eirdosh@eva.mpg.de)

MARIE SCHÄFER

אני חוקרת אנתרופולוגיה ופסיכולוגיה התפתחותית בין-תרבותית באוניברסיטת לייפציג ובמכון מקס פלאנק לאנתרופולוגיה אבולוציונית. מתעניינת בדמיון ובהבדלים באופן שבו אנשים מתרבויות שונות חיים, חושבים ומתנהגים, ונבְּמָה ילדים זקוקים ללמוד כדי להפוך לחברים בוגרים בחברה שלהם.

DANIEL HAUN

אני פסיכולוג התפתחותי. מתעניין באופן שבו ילדים גדלים בתרבויות שונות ברחבי העולם, ומה גורם לילדות אנושית להיות ייחודית בהשוואה לילדות של הוגמנידיים (קופי אדם) אחרים. מכהן כראש המחלקה לפסיכולוגיה תרבותית השוואתית במכון מקס פלאנק לאנתרופולוגיה אבולוציונית, שם אנו עובדים עם מדענים ממוגוון תחומי מחקר במטרה לגלות מהי המשמעות של להיות אדם. אנו מקווים כי הבנה של מי אנו ומהיכן אנו מגיעים, תסייע לנו לחיות באופן בר-קיימא יותר עם עצמנו, זה עם זה ועם סביבתנו.

מוזיאון המדע ע"ש בלומפילד ירושלים
متحف العلوم على اسم بلومفيلد القدس
Bloomfield Science Museum Jerusalem

הוצאת פרונטירז מדע לצעירים ישראל
Hebrew version provided by

THE SAGOL NETWORK